

Karta pracy do matury, ROMANTYZM

Klucz odpowiedzi

1.	F, P, F	0–1 pkt
2.	<u>Nie</u> . W tekście Stanisława Wasylewskiego nie pojawia się stwierdzenie, jakoby samobójstwo stanowiło jeden z najważniejszych motywów literatury romantycznej. Natomiast Małgorzata Karpińska twierdzi, że dla pokolenia romantyków było ono istotnym elementem określania własnego stosunku do rzeczywistości oraz świata.	0–2 pkt 2 pkt – poprawna odpowiedź z uzasadnieniem z obu tekstów 1 pkt – poprawna odpowiedź z jednym uzasadnieniem
3.	<u>Nie</u> . Małgorzata Karpińska skupia się przede wszystkim na omówieniu sposobu postrzegania samobójstwa przez romantyków, nie porusza kwestii związanych z momentem wyczerpania się żywotności tego motywu.	0–1 pkt
4.	<u>Tak</u> . Zarówno Wasylewski, jak i Karpińska uważają, że bohater <i>Cierpień młodego Wertera</i> dał początek romantycznej modzie, był jej swoistą zapowiedzią.	0–1 pkt
5.	Stanisław Wasylewski: to, co było w utworze Goethego fikcją literacką, polscy artyści uważali za swoisty nakaz, wskutek czego albo podejmowali próby samobójcze, albo się do nich przymierzali. Pokłosiem tego doświadczenia były kreowane przez nich postacie literackie. Małgorzata Karpińska: literackie postaci samobójców miały swoje źródła w doświadczeniach samych pisarzy.	0–2 pkt 2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi 1 pkt – jedna poprawna odpowiedź
6.	<u>Argument pierwszy:</u> Mający swe źródła w sentymentalizmie romantyzm uczynił z uczuć i emocji najwyższą wartość. Moda na romantyczne samobójstwo wyływała z przekonania, że może ono stanowić jedyny sposób ucieczki przed doświadczeniami i emocjami, z którymi jednostka nie jest w stanie sobie poradzić. <u>Argument drugi:</u> Zafascynowani <i>Cierpieniami młodego Wertera</i> , wychowani na literaturze sentymentalnej pisarze romantyczni – podobnie jak ich bohaterowie – emocje i uczucia uważali za podstawowy wyznacznik podejmowanych przez siebie decyzji.	0–2 pkt po 1 pkt za każdy poprawnie sformułowany argument
7.	Śmierć nie była dla romantyków kresem istnienia, a jedynie momentem granicznym, po którym następowało wejście w kolejną rolę.	0–1 pkt
8.	„urocza i świetna”, „potworna mania”, „chorobliwe maniactwo” <u>Funkcja:</u> słownictwo wartościujące zdradza stosunek autora do opisywanego zagadnienia	0–3 pkt po 1 pkt za każdy przykład słownictwa 1 pkt – podanie funkcji
9.	Nauczyciel ocenia według wskazówek CKE	0–4 pkt
10.	Tak, słowa te można odnieść do Kordiana. Bohater nie radzi sobie z negatywnymi emocjami, cały czas analizuje swoje uczucia i emocje, co prowadzi go do załamania psychicznego i próby samobójczej.	0–1 pkt
11.	Kordian nie widzi sensu życia, nie potrafi odnaleźć się w otaczającej go rzeczywistości, jest przepełniony negatywnymi emocjami, nie radzi sobie z nimi. Jest nadwrażliwy, bardzo skupiony na sobie.	0–1 pkt

12.	Niepokój ten przejawia się jako poczucie bezsensu, niemożność odnalezienia sensu życia	0–1 pkt
13.	Np. <ul style="list-style-type: none"> • porównanie („Jak kwiat liśćmi w niebo otwartemi/ Chwytam powietrze, pożeram wrażenia”) • wyliczenie („Posępny, tęskny, pobladły”) • wykrzyknienie („Niech grom we mnie wali!”) • metafora, apostrofa („Boże! zdejm z mego serca jaskółczy niepokój, Daj życiu duszę i cel duszy wyprorokuj...”) 	0–1 pkt
14.	Kordian pragnie nadania swojemu życiu sensu, chce odnaleźć ideę, której mógłby się poświęcić, oddać, która wypełniłaby pustkę egzystencjalną. Odczuwa „jaskółczy niepokój”. Bohater Słowackiego postanawia targnąć się na swoje życie – próba jest jednak nieudana. Jego zachowanie pozostaje zatem zgodne z romantycznym światopoglądem, który charakteryzuje autorka tekstu.	0–2 pkt 1 pkt – podanie poprawnego wyjaśnienia 1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem
15.	D	0–1 pkt
16.	Kordian to typowy bohater romantyczny – jest indywidualistą, idealistą, bardzo mocno skupionym na sobie. Brak sensu istnienia prowadzi bohatera do próby samobójczej – Kordian nie potrafi zaakceptować odrzucenia przez kobietę, nie chce żyć w emocjonalnej próżni. Kiedy dochodzi do siebie – postanawia wzorem wielu bohaterów romantycznych wyruszyć w podróż, która ma przynieść nowe doświadczenia, pozwolić na zaznajomienie się z zasadami rządzącymi światem. Kordian ostatecznie rozczarowuje się wówczas światem i ludźmi – dostrzega, że wszystkim rządzą pieniądze i podłe interesy. Kolejnym charakterystycznym dla bohaterów romantycznych etapem w jego życiu staje się walka o narodowe wyzwolenie. Znowu czuje się nierozumiany – jego współpracownicy nie popierają pomysłu zamachu na cara. Kordian, jak każdy romantyczny indywidualista i buntownik, postanawia działać sam.	0–2 pkt 2 pkt – sformułowanie dwóch poprawnych argumentów z odniesieniem się do podanego fragmentu i znajomości utworu 1 pkt – sformułowanie jednego argumentu z odniesieniem się do podanego fragmentu i znajomości utworu